

DOSSIER DIDÀCTIC PER L'ALUMNAT

EXPOSICIÓ *L'HOSPITALET:* *UN INDRET, UNA HISTÒRIA*

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

1 PRESENTACIÓ

2 QUÈ FAREM?

PRE-VISITA: DEL PRESENT A LA HISTÒRIA DE L'HOSPITALET

Activitat 1: La meva història

Activitat 2: Com ha canviat la ciutat al llarg del temps?

VISITA: *L'HOSPITALET: UN INDRET, UNA HISTÒRIA*

Activitat 3: Llegim la història per mitjà de la fotografia

Activitat 4: Llegim la història per mitjà de la cultura material

POST-VISITA: POSEM-NOS A LA PELL DELS HOSPITALENCS I HOSPITALENQUES

Activitat 5: Per mitjà del teatre

Activitat 6: Per mitjà del cinema

3 BIBLIOGRAFIA

1

PRESENTACIÓ

La ciutat de L'Hospitalet, tal com la coneixem avui, s'ha format a l'últim segle arran de les grans transformacions en el territori i les formes de vida de la gent que l'habita. La ciutat va néixer com un nucli pagès de masies disperses i un petit centre que es va industrialitzar ràpidament, amb grans fàbriques i nous barris per allotjar les persones treballadores. Malgrat el que pugui semblar, el passat agrícola es va mantenir molts anys. La transformació, però, va tenir els seus límits, i la ciutat es va veure en un col·lapse amb el seu model de creixement i la expansió de la ciutat de Barcelona, de la que va quedar relegada com a suburbi. Va ser aquí que l'organització veïnal va pressionar per a construir algunes de les bases de la identitat del que representa L'Hospitalet d'avui, per mitjà de la reclama en la construcció d'infraestructures i habitatges per a una vida digna dels seus habitants.

L'edifici on visitareu el Museu de L'Hospitalet és una antiga masia del segle XVI, construïda per la família Lluñell, que més tard va passar a propietat dels Molinès i finalment de la família Espanya, nom amb el que es coneix avui aquest edifici. L'any 1970 la Casa Espanya va ser adquirida per l'Ajuntament de L'Hospitalet per adequar-la com a equipament cultural municipal i dos anys més tard s'hi va inaugurar el museu.

Visitareu l'exposició *L'Hospitalet : un indret, una història*, que mostra la història de la ciutat a través de *l'economia, la demografia, la política i la quotidianitat*. Aquesta s'ordena cronològicament en tres períodes:

- 1890-1920 *"El fum de les xemeneies"*, explica el creixement industrial de la ciutat.
- 1920-1960 *"Una modernitat frustrada"*, tracta de les ràpides transformacions socials i polítiques d'aquestes dècades i el creixement poblacional de L'Hospitalet a l'ombra de Barcelona.
- 1960-1992 *"Cap a L'Hospitalet actual"*, parla de la consolidació social de la ciutat, la construcció de noves infraestructures i el rol clau de les associacions veïnals.

2

QUÈ FAREM

La història de L'Hospitalet ha viscut alguns dels principals processos històrics del s. XX: la industrialització, la urbanització i la terciarització. Les formes de vida, l'entorn i les relacions socials han viscut un canvi molt profund en poques generacions.

Tractarem la història de L'Hospitalet des de la mirada de la seva població: el territori i els canvis que ha viscut; la seva formació social; les seves diferències i els conflictes; les formes de vida i les diverses identitats; i també els processos històrics que les han format, per tal de comprendre la formació de L'Hospitalet actual.

Us proposem un seguit d'activitats per realitzar a l'aula, abans i després de la vostra visita a l'exposició, i per treballar en la visita al museu. Les propostes tenen com a objectiu introduir alguns conceptes, idees i reflexions per entendre com ha canviat la ciutat i com s'ha anat convertint en el que coneixem avui.

PRE-VISITA: DEL PRESENT A LA HISTÒRIA DE L'HOSPITALET

L'Hospitalet ha viscut unes grans transformacions en l'últim segle derivades del desenvolupament de la indústria i la seva proximitat a l'àrea industrial de Barcelona. La ciutat ha crescut molt en aquest període amb l'arribada i establiment de persones de diferents procedències geogràfiques. Les vostres pròpies històries familiars són una gran font per conèixer el creixement i diversificació cultural i de relacions socials de la ciutat en cada període. El propi urbanisme de la ciutat és una altra font clau per entendre l'impacte del creixement en l'entorn, la forma de la ciutat i els processos històrics darrere les seves ampliacions i projectes urbanístics.

Tractarem el context històric i geogràfic de L'Hospitalet a través de dues activitats que treballaran des del present.

ACTIVITAT 1: LA MEVA HISTÒRIA

2h Objectius

Amb aquesta activitat us apropareu a la història de L'Hospitalet per mitjà del propi passat i present, personal i familiar. Haureu de relacionar la història de la ciutat amb la vostra història familiar al llarg del s. XX per contextualitzar les etapes de creixement i transformació de L'Hospitalet. Tot compartint les diferents experiències a classe, us apropareu als orígens de les diferents realitats de L'Hospitalet actual.

Què heu de fer?

L'activitat consistirà en una sessió preparatòria i treball a casa i una posterior sessió de treball i discussió d'una hora i mitja a través de les vostres memòries i els recursos que porteu.

En la sessió preparatòria i el treball a casa haureu d'investigar sobre la vostra història personal i familiar, sobre l'origen, la professió, la llengua, la localització i la llar mitjançant unes preguntes guia indicades al final de l'activitat. Explorareu aquesta història a través de tres generacions: la vostra pròpia, la dels pares, mares o tutors, i la dels avis i àvies. També haureu de preparar, en cas que en tingueu, fotos i documents de la família per portar a l'aula.

La sessió de treball consistirà a compartir la informació recopilada ordenada en base a la cronologia i les diferents generacions familiars, de la que extraureu idees, conceptes o elements clau i que integrareu en grup en una taula dividida en les tres etapes generacionals. [\(veure pàg. 6\)](#)

Finalment, a partir d'aquesta taula realitzareu conjuntament una interpretació i un relat conjunt sobre la història de L'Hospitalet a través de les formes, contextos i processos de vida propis i de les vostres famílies. [\(veure exemple pàg. 7\)](#)

Preguntes guia per a les tres generacions:

- On has nascut? Quan?
- On vius actualment? (barri)
- Com és casa teva? (ubicació, parts, habitacions, forma)
- Quin és el teu dia a dia? (en el cas de pares i avis)
- Quin és el seu ofici/professió? (en el cas de pares i avis)
- Quina llengua/llengües parles?

Generació	Origen	On viu actualment	La casa	Vida quotidiana	Ofici / Professió	Llengües
Vosaltres						
Mare o tutor legal						
Pare o tutor legal						
Avis/àvies materns						
Avis/àvies paterns						

Exemple de relat de tres generacions: * els personatges són ficticis .

Mercedes García Álvarez (Trebujena 1934- L'Hospitalet 1987)

Filla petita de quatre germans de família de pagesos dedicats a la collita de la remolatxa i els cereals. Va fugir amb la seva família durant la guerra, per les idees polítiques del seu pare, i amb la seva mare es van instal·lar en una petita casa al carrer Montseny. Era una caseta d'una sola planta de 26m². De ben petita va entrar a treballar a la fàbrica Vilumara. Es va casar amb un operari de la Fàbrica Cosme Toda, dedicada a la ceràmica. Mai va aprendre a parlar català donades les circumstàncies socials i l'entorn.

Manuel Campos Fernández (Totana 1935- Hospitalet 1985)

Nascut a Totana (Murcia) d'una família d'alfarers i treballador a l'empresa familiar des de ben petit. El seu pare va ser enrolat a l'exèrcit republicà i destinat al front a Barcelona, fet que va fer que s'hagués de desplaçar tota la família, a casa d'uns familiars a L'Hospitalet . Era una casa petita de 70m² a on vivien 9 persones. Amb 22 anys va entrar a treballar a la fàbrica de ceràmica Cosme Toda com a cap de personal, degut a la seva experiència professional com a alfarer. Es va casar amb Mercedes Sánchez Álvarez amb la que va tenir 4 fills. La seva llengua vehicular va ser el castellà i no va aprendre català.

Manuel Campos Garcia: (L'Hospitalet 1970)

Nascut en els darrers anys del Franquisme. Després d'una dura postguerra i amb un creixement molt gran de la població degut en part a la immigració i amb un desenvolupament urbanístic molt gran , va facilitar que en Manuel trobés ràpidament feina en el món de la construcció. Aviat es va afiliar amb 21 anys a l'Associació de veïns de Pubilla Cases per reivindicar espais públics per la millora del barri. Amb 25 anys es va casar amb Francisca Pérez Ruiz i el matrimoni varen tenir tres fills. Tot i la seva implicació en aspectes socials del barri sempre va utilitzar el castellà com a llengua d'expressió.

Francisca Pérez Ruiz (L'Hospitalet 1972)

Filla d'immigrants murcians va néixer a l'entorn del barri de la Torrassa. De ben petita va tenir interès per aprendre i els seus pares la van poder matricular a l'escola Tecla Sala on va estudiar amb notes molt brillants. De ben petita va aprendre a parlar català tot i ser de pares castellanoparlants. El seu interès per ensenyar als altres la va portar finalment a fer la carrera de magisteri. Actualment és professora de primària en l'escola en la que va estudiar.

José Campos Ruiz (L'Hospitalet 2007)

Actualment en José té 16 anys i estudia 4rt de secundària en l'Institut Santa Eulàlia. El curs que ve triarà el Batxillerat científic- tecnològic doncs vol ser enginyer informàtic. Parla català i considera que és la llengua per relacionar-se amb els seus amics encara que a casa parla el castellà. També parla anglès amb força fluïdesa. Actualment viu al carrer Pi i Maragall al barri de Santa Eulàlia amb dos germans més.

ACTIVITAT 2: COM HA CANVIAT LA CIUTAT AL LLARG DEL TEMPS?

1h

Objectius

La ciutat de L'Hospitalet s'ha transformat totalment i avui dia hi ha pocs elements que permetin veure el seu passat. A través d'una seqüència de mapes topogràfics veurem com ha canviat la ciutat i què l'ha configurat en cada un dels períodes, amb l'objectiu de relacionar transformacions del passat amb la realitat present que veiem a l'urbanisme actual de la ciutat.

Què heu de fer?

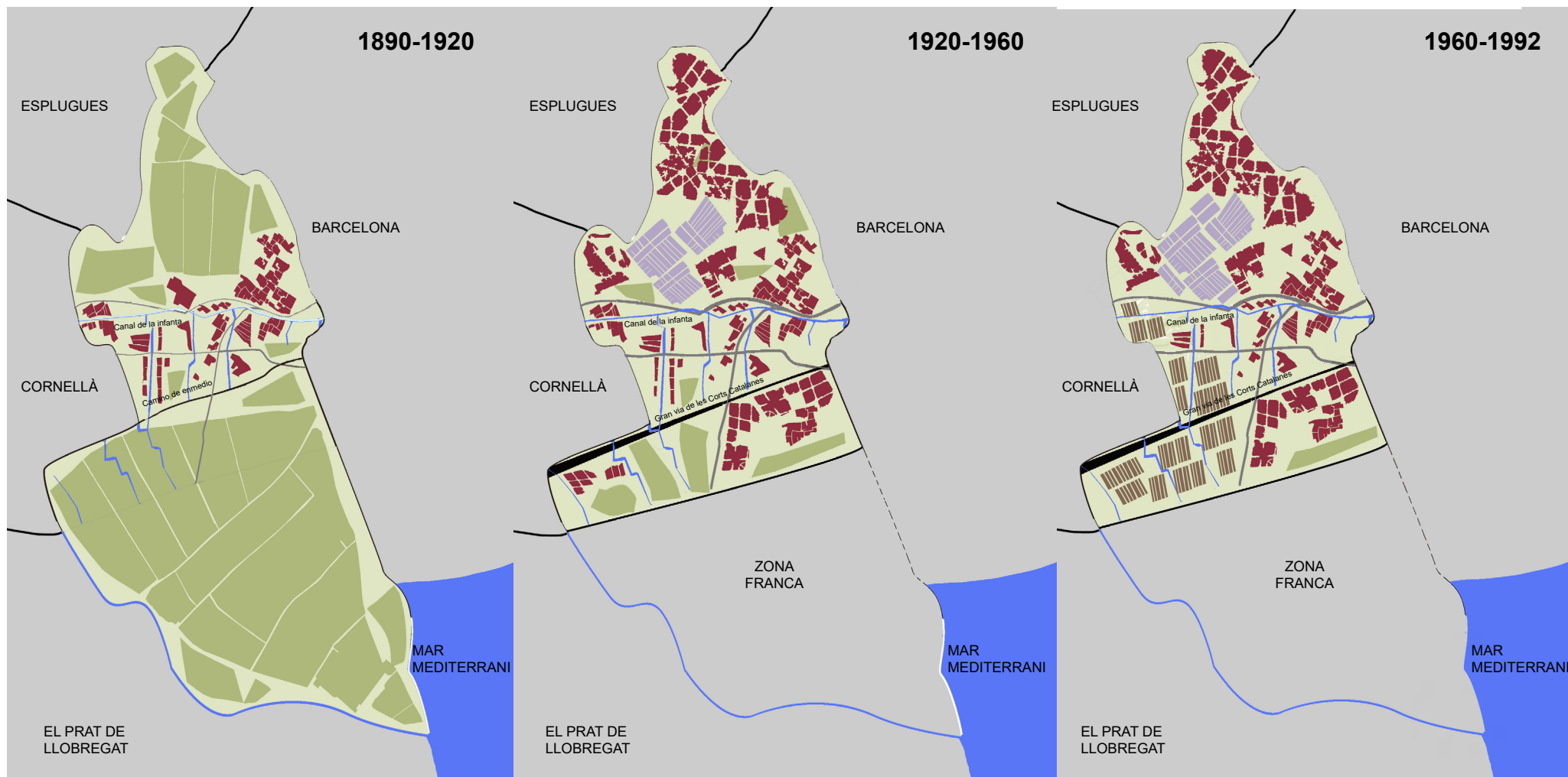
Amb aquesta activitat reconstruireu l'urbanisme i el paisatge urbà de L'Hospitalet en els períodes de l'exposició. Partint de l'observació dels mapes i fotografies comparareu i interpretareu les transformacions dels diferents espais, les seves funcionalitats i les comunicacions de la ciutat en el passat.

Per fer aquesta activitat disposeu de tres mapes esquemàtics de la ciutat corresponents als tres períodes de l'exposició 1890-1920, 1920-1960 i 1960-1992. Amb aquests i el material fotogràfic que trobareu a continuació haureu de reconstruir l'urbanisme i els elements de la ciutat en cada període històric i situar les imatges referents a l'àmbit rural, industrial i urbà. Una vegada reconstruïda la ciutat en les seves tres etapes principals, l'alumnat analitzareu i interpretareu conjuntament les seves transformacions a partir de les següents preguntes:

- A quin context pertanyen?
- Quines diferències hi veus?
- Quines similituds?
- Compareu els mapes i reflexioneu sobre el procés de transformació de la ciutat.
- Per què creus que s'ha modificat tant el terme municipal ?
- Investiga les reivindicacions històriques i actuals per recuperar aquests territoris.

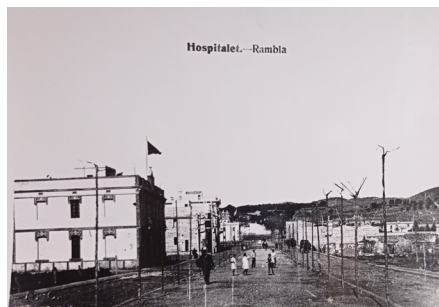
Mapes

- Habitatges
- Sèquies
- Ferrocarril
- Camp / Zona d'agricultura
- Indústries
- Polígons d'habitatge

Masia de Cal Tres, ca. 1905

Rambla Just Oliveras, 1915

Font Pl. Espanyola, ca. 1920 - 1935

Fàbrica Sederes Vilumara, 1925

Carrer Prat de la Riba, 1926

Prolongació Gran Via, 1928

Metro Santa Eulalia, 1932

Fàbriques, 1957

Panoràmica Can Serra, 1957

Masies versus polígons Ca. 1960

Bellvitge, 1965

Panoràmica de la Gran Via i els blocs de Bellvitge, 2015

VISITA:

L'HOSPITALET : UN INDRET, UNA HISTÒRIA

La visita us aproparà a les diverses transformacions urbanístiques i socials de L'Hospitalet al llarg del s. XX. Ho farà per mitjà de dues activitats vinculades a les tres etapes de l'exposició: *El fum de les xemeneies* (1890-1920), *Una modernitat frustrada* (1920-1960) i *Cap a L'Hospitalet actual* (1960-1992). A partir de presentar-ne l'economia, la demografia, la política i la quotidianitat treballareu en la formació dels diversos grups socials rellevants de cada període i els canvis en les formes de vida i treball.

Els personatges, els espais i els objectes són l'ambient i el contingut de la història. Ens hi aproparem per mitjà de les dues activitats proposades per tal de connectar amb les persones que van viure a L'Hospitalet en el passat i les seves situacions i contextos vitals. Treballareu amb objectes i fotografies que analitzareu, classifiqueu i interpretareu críticament.

ACTIVITAT 1: LLEGIM LA HISTÒRIA PER MITJÀ DE LA FOTOGRAFIA

1h Objectius

Amb aquesta activitat explorareu les fotografies d'època i analitzareu la manera en què condensen els ambients històrics a través de múltiples detalls sobre els seus personatges, les accions, l'entorn, el paisatge, etc. Mitjançant aquestes fonts històriques visuals identificareu elements per interpretar les diverses etapes de la història de L'Hospitalet per mitjà dels seus habitants, els espais i les accions presents a les imatges.

Què heu de fer?

Dividiu-vos en subgrups de tres o per parelles i repartiu-vos les diferents fotografies entre vosaltres i localitzeu-les a l'exposició.

Fixeu-vos en les escenes i la relació entre les fotografies, pareu atenció a aspectes com ara les condicions de vida i habitatge, les diferències socials, el treball o l'organització social i l'associacionisme.

A cada grup, comenteu-les a partir de les següents preguntes i ordeneu-les cronològicament:

- Identifiqueu els personatges i descriviu-los
- Identifiqueu l'època de la fotografia
- Identifiqueu la zona de la fotografia, si és possible
- Descriviu l'acció
- Reflexioneu: Què ens diu aquesta fotografia sobre la història? Quines condicions de vida ha tingut la població de L'Hospitalet? De quina manera la població s'ha organitzat socialment a L'Hospitalet?
- Finalment poseu en comú el que heu comentat en els diferents grups.

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Família Prats, a Can Sumarro a principis s. XX.

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Centre Moral escola Laica i catalana, 1905

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Espardenyers, 1910-1920

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Cursa Ciclista, 1919

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Mecanització treball agrícola Can Pelat

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Taller de Can Feliu, Ca. 1923

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Escombraries Santa Eulàlia, 1958

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Manifestació contra l'atur organitzada per Comisiones Obreras, 1978

PERSONATGE	
ÈPOCA	
ÀREA	
ACCIÓ	

Piquet al polígon Gornal, 1979

ACTIVITAT 2: LLEGIM LA HISTÒRIA PER MITJÀ DE LA CULTURA MATERIAL

1h

Objectius

En aquesta activitat treballareu amb la cultura material i/o arqueològica proposada. Per mitjà de la identificació, la classificació i l'anàlisi dels materials presents a l'exposició treballareu aspectes com la seva època, la pertinença de classe, origen, grup social o identitat de les diverses etapes històriques de l'exposició.

Què heu de fer?

Ordeneu i classifiqueu la cultura material cercant-la per l'exposició. Utilitzeu el qüestionari d'anàlisi per identificar i interpretar aspectes com ara la cronologia, el treball, la classe social, les formes i les condicions de vida i les identitats polítiques i socials.

Reflexioneu sobre la seva diversitat en cada eix tractat i compareu-lo amb la cultura material amb la que convivia a diari.

Qüestionari d'anàlisi dels objectes

- Què és aquest objecte?
- A quina època correspon?
- Què ens diu sobre l'època a la que pertany?
- Qui era propietari de l'objecte?
- Què ens diu sobre el treball, la societat, la vida quotidiana o la política?
- Per què creus que l'ha triat el museu? Quina és la seva rellevància?

Objectes representatius a cercar a l'exposició:

- Relacionats amb **l'arquitectura**: decoració modernista i llamborda.
- Relacionats amb la **vida quotidiana**: llàntia d'oli, espardenyes, garrafa, lavabo de peu, capsa de vidre, cullereta, postal, porró, ouera, bací, gerra d'oli, ampolla de gasosa, ampolles de llet, dipòsit d'aigua, tocadiscos, televisió, molinet de cafè, telèfon i matrícula de moto.
- Relacionats amb el **món del treball**: teler, eines del camp, planxa, ribot de fuster, màquina d'escriure, pala d'espolsar i planxa elèctrica.
- Relacionats amb el **context social-polític**: monedes de la cooperativa "El Respeto Mutuo", ràdio, carnets de ball, carnets soci casino, penó de l'Orfeó Hospitalenc, quaderns d'escola, carnet de policia, placa habitatge Falange, placa del carrer Xipreret, rètol "Asamblea Obrera", banderoles d'equips esportius i maleta.

Taula de recollida de dades

Què és aquest objecte?	Categoria	A quina època correspon?	Què ens diu sobre l'època a la que pertany?	Qui era propietari de l'objecte?	Què ens diu sobre el treball, la societat, la vida quotidiana o la política?	Per què creus que l'ha triat el museu?
Lavabo de peu	Vida quotidiana	Finals del s. XIX – principis s.XX.	La manca d'aigua corrent a les cases feia necessari aquest tipus d'enginy.	Segurament alguna família més o menys benestant. Els obrers del camp i les fàbriques sovint es rentaven amb galledes d'aigua.	Ens parla d'una vida quotidiana complexa i qui tenia diners podia solvatar-se amb aquest invents mes nous.	Perquè reflecteix una societat de classes diferenciada entre qui pot accedir a una higiene més acurada o ha de sobreviure amb elements encara molt més bàsics.

POST-VISITA: POSEM-NOS A LA PELL DELS HOSPITALENCS I HOSPITALENQUES

Amb les activitats post-visita reflexionarem sobre els canvis ocorreguts al llarg del s. XX i l'impacte que han tingut en el present, en els vostres propis contextos i en la realitat d'altres infants i joves arreu del món.

Les problemàtiques del present estan travessades pels fets del passat. L'economia i l'organització social han condicionat la vida de les persones dins la societat per mitjà del seu rol: la seva identitat, la seva classe, el seu treball, el seu gènere, etc. L'origen, la migració o la pertinença a una família o altra ha establert diferències entre les persones i les seves possibilitats de vida.

Treballem a la post-visita amb la pràctica de posar-se a la pell de la vida, els rols i les posicions socials d'altres persones per mitjà de l'art escènic i cinematogràfic. Per una banda, en l'exploració artística i reflexiva per mitjà del teatre, explorant diferents grups socials; per altra banda, a través de la reflexió per mitjà d'una pel·lícula actual sobre la temàtica de la migració. Amb ambdues treballareu sobre les connexions entre passat, present i futur per l'exploració, l'autoanàlisi i la reflexió crítica.

ACTIVAT 1: PER MITJÀ DEL TEATRE

2h

Objectius

Amb aquesta activitat tractarem d'apropar-nos al passat i reflexionar críticament sobre les formes de vida i les posicions socials del present, així com l'autoanàlisi de la pròpia posició social i identitat, i la reflexió sobre futurs desitjables. Mitjançant el debat i comentari sobre totes aquestes realitats, explorareu el passat, el present i els vostres anhels en base a les qüestions tractades.

Què heu de fer?

Us posareu a la pell de diferents personatges representatius de les diverses posicions socials i identitats característiques de diferents períodes històrics de L'Hospitalet (1890-1920; 1920-1960; 1960-1992). Us repartireu els rols i llegireu el context dels seus personatges. Realitzareu una preparació de l'escena d'improvisació i posteriorment la representareu.

En grup classe comentareu les escenes. Posteriorment, preparareu dues escenes més: una que representi el vostre present i una altra en la que presenteu el que seria el seu futur desitjat.

Reflexioneu finalment en grup classe les diferències i similituds entre aquests contextos socials.

Context de les escenes

Us trobeu en el ball de Festa Major (ja sigui 1890-1920, 1920-1960, 1960-1992, una situació del present o del futur) un dia de celebració en què les diverses persones de L'Hospitalet us trobeu en un mateix espai. És un dia de festivitat, però també un espai on es veuen les tensions i els conflictes de la vida social hospitalenca.

Rols

Francisco

Propietari agrícola establert a la Vila Vella, provinent d'una família de terratinents barcelonins.

Fa els negocis a L'Hospitalet, però està més interessat en la política de Barcelona.

Pepa

Nascuda de família hospitalenca, viu en un petit mas de l'entorn agrícola de L'Hospitalet, on treballa diàriament per cuidar i mantenir els camps que la seva família porta generacions treballant.

Participa algun cap de setmana que té temps en el grup excursionista amb el seu marit, en Pere.

Pere Vandellós i Romero

Obrer del metall del barri de Santa Eulàlia, militant del sindicat anarquista CNT i pistoler en defensa del moviment obrer, que lluita per uns salaris i condicions de treball millors.

1887? - 1921

Just Oliveras i Prats

Empresari burgès, fill d'una família de propietaris agrícoles i promotor urbanístic de la Rambla Oliveras.

Polític i alcalde per la Lliga Regionalista, partit conservador catalanista.

1887 - 1938

Julia

Filla petita de la família del mas de Can Pelat. Els seus pares i tiets, que treballen a la producció agrícola del mas, han començat a utilitzar màquines per a la sega.

A l'espera que la transformació vagi bé per a la família, ella dubta entre treballar als camps de casa o anar a la fàbrica per ajudar econòmicament.

Pura Fernández García

Nascuda a Jaén, viu en una barraca a la Bomba amb el seu company Felipe Cruz Fernández.

S'identifica amb el comunisme i s'organitza per defensar els drets dels treballadors i de les dones, pel que ha estat detinguda diverses vegades.

1921 - 1997

1890 - 1920

1920

José Matías España Muntadas

Propietari de la Casa España, de la fàbrica La España Industrial i descendent de família noble.

Durant la postguerra està implicat en La Falange (FET i de las JONS).

1929 - 2005

Justa Goikoetxea Mayayo

Nascuda a l'Aragó, filla de família obrera amb idees republicanes. Treballa a la fàbrica tèxtil de Can Pareto, al barri de Santa Eulàlia.

Des de 1931 forma part d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Mallén 1896 - 1973

Vicenç Capdevila i Cardona

Alcalde franquista de L'Hospitalet entre els anys 1973-1977, posteriorment és membre del partit Unión de Centro Democrático.

Està interessat en ampliar la oferta cultural de la ciutat.

1936 - 2020

Pastora

Fa tasques domèstiques a diverses cases de L'Hospitalet per a mantenir la seva família d'origen extremeny que viu en un pis dels nous blocs de Bellvitge.

Els seus pares van migrar d'Andalusia abans que ella nasqués.

Mohammed

Nascut a Algèria, viu a la Gornal.

És obrer de la SEAT i membre del sindicat majoritari de la fàbrica, on molt sovint ha de defensar-se dels prejudicis racistes dels seus companys i superiors.

Antonia

Membre d'Associació de Veïns de Collblanc - La Torrassa, s'organitza amb les seves veïnes per reclamar unes millors condicions per al barri: escola bressol, més autobusos, millora de places i espais públics, etc.

1960

1936 - 1992

*Els personatges sense cognoms són ficticis i els que en tenen són reals

Orientacions per a la preparació de les escenes de present i futur:

- Com és un context de Festa Major en el present? Com us l'imagineu en el futur?
- Quins grups socials considereu rellevants en el present? Quins voldríeu que fossin rellevants en el futur?
- Quines relacions s'estableixen entre aquests grups? Quines relacions voldríeu que s'establissin en el futur?
- Poseu atenció al context, els personatges i les formes de relacionar-se per construir les escenes

Qüestions bàsiques per a la reflexió

- Com era el context de Festa Major en cada un dels períodes?
- Com eren les relacions socials en els diferents períodes?
- Es tractava d'una societat igualitària? De quina manera això condicionava les relacions?
- Com es donaven les trobades entre persones de diferents classes socials? I de diferent gènere?
- Com es donen avui aquestes relacions? Creiem que han canviat?
- ¿Voldríem que canviessin alguns aspectes de les relacions socials d'avui en dia? De quina manera?

2h
30min

ACTIVAT 2: PER MITJÀ DEL CINEMA

Objectius

Identificarem quins factors socials, polítics i econòmics contribueixen a la migració i observarem de quina manera la migració impacta a la vida de les persones. Reflexionarem sobre el vostre context personal i relacionarem el passat migrant de L'Hospitalet amb el present.

Què heu de fer?

L'activitat consisteix en el visionat de la pel·lícula "A escondidas" (Mikel Rueda 2014) i un posterior debat. Per mitjà de la pel·lícula reflexionarem sobre la migració al passat de L'Hospitalet, al nostre present i al futur.

Guió d'anàlisi per a la pel·lícula

- Anàlisi dels personatges: cal descriure'n l'origen, la situació i el perfil social dels personatges principals.
- Anàlisi context: quin és el context?
- Com afecta la migració a la seva vida?
- Desenllaç: què passa? Creus que és habitual?
- Quines semblances i diferències trobes entre les maneres de relacionar-se dels joves de la pel·lícula i els del teu entorn?
- Per què creus que ha migrat el personatge?
- Quina opinió en tens?

Guió de debat sobre la pel·lícula

- Què és emigrar ?
- Què és immigrar?
- Quants de vosaltres sou immigrants? D'on?
- Quants sou fills d'immigrants ? D'on?
- Quants sou nets d'immigrants ? D'on?
- Qui creus que emigra? Per què ho fan? D'on venen?
- Creus que l'emigració és un dret humà? Quins valors són necessaris per aconseguir millores davant de situacions d'injustícia?
- Vosaltres emigrareu? On ho fareu? Com us prepareu? Com us agradaria que us acollissin?
- Creus que la condició econòmica de l'emigrant condiciona la seva acceptació per part de la societat d'acollida?
- Com us imagineu el futur respecte de la migració? Com voldríeu que fos?

3

BIBLIOGRAFIA

Camós, Joan; Santacana, Carles. Història de l'Hospitalet: una síntesi del passat com a eina de futur. Centre d'Estudis de L'Hospitalet i Ajuntament de L'Hospitalet , 1997. <https://www.celh.cat/publicacions/colleccio/21>.

Candel, Francisco. Els altres catalans, Ed. Proa. Barcelona, 1963.
D'immigrants a ciutadans. La immigració a Catalunya, del franquisme a la recuperació de la democràcia. MHIC-Diputació de Barcelona. 2004

Marcé i Sanabra, Francesc. 25 imatges de la història de L'Hospitalet , 1979.

Piera González, Marta. «Les masies de L'Hospitalet ». Quaderns d'estudi, 2014, Núm. 27, p. 23-43, <https://raco.cat/index.php/QuadernsCELH/article/view/276291>.

Salmerón Vargas, Inocencio. Històries de Collblanc - La Torrassa. Arxiu Municipal de L'Hospitalet , 2009.

Voltes Bou, Pere. Población y economía del Hospitalet pre-industrial: el barón de Maldà, cronista de transición a la ciudad contemporánea. Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat, 1977.

Projecte didàctic: Fragment Serveis Culturals S.L.
Desenvolupament de continguts: Laia Gallego Vila
Disseny gràfic: Ester Benages Campins
Procedència de les imatges: Arxiu Municipal de L'Hospitalet i Museu de
L'Hospitalet (fons històric)
Juliol 2023

**Museu
de L'Hospitalet**

Ajuntament de L'Hospitalet

Amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**

**Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura**